

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Sapientes extra patriam non mori, cùm vbique illis patria sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

gente quodam, quòd in peregrina terra moriturus esset, dixit: Quid luges, ò stulte? Undecumq; eadem est via ad sepulchrum. Quævis terra idonea est, ad cadauer tegendum. Idem responsum aptari potest, seu pius quis fuerit, seu impius. Si pius, cogitet, undecumque eandem esse viam ad celum: si impius, sciat, undecumque eandem esse viam ad Orcum. Ast aliud est, decedere domi, inter suorum manus, & auxilia, aliud inter peregrinos & exteros? Aliud profus est, sed fortasse mereris, ad tuos non reverti: fortasse tui merentur te amplius non videre. Fortasse tibi & illis vtile est, vt inter ignotos moriaris: quia si parùm honestè moreris, & tuo pudori consulitur, & tuorum; certè cognatis & amicis tuis mitior plaga infligitur, si te non videant in oculis suis morientem; minùs enim feriunt vulnera venientia à longè; quia tempore ipso & morà languescunt. Mittuntur multi foras, vt discant vanitatem, occumbunt igitur foris, vt luant vanitatem. Multi domi & mortales, & immortales offendunt, contingit illis igitur illud: Et eiecit eos de terra sua in ira, Deuter. 29. & in furore, & in indignatione maxima, proiecitq; in terram alienam. 28.

Quamquam ea est varietas ingeniorum, vt quod vni est exilium & pœna, alteri sit gaudium & patria, hinc delectabilis est illis peregrinatio, & sicut cochleæ semper domum suam secum circumferunt, quia vbique sunt domi. Enimuerò Democritus, quamlibet terram homini sapienti peruiam esse dicebat: 38. animæ namque fortis vniuersus mundus patria est. Vbique ergo libeater, & tamquam in patria viuit. Quid ni igitur vbique libeater & tamquam in patria moriatur? cum præsertim ipsa illi patria exilium sit. Quoniam dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino. In quem modum Seneca ait: Patriam meam transire non possum. omnium vna est extra hanc nemo proijci potest. Non patria mihi interdicitur sed locus. In quamcumq; terram venio, in meam venio, nulla exilium est sed altera patria est. Patria est, ubicumq; bene est. Illud autem, per quodcumq; bene est, in homine, non in loco est. Si enim sapiens est, peregrinatur; si stultus, exulat. Hercules certè interrogatus, Argiuusne esset, an Thebanus? respondit: Non unam curo patriam jactare: omnis Gracia mihi patria est. Simili sensu Socrates, apud Ciceronem, rogatus, cuiatem se esse dice-

IV.
Stob. serm., 38.
2. Cor. 5. 6.
Senec. de Remed. Fort. Plut. lib de exilio.
Cic. lib. 5. Tuscul. qq. Plutarch in Lacō. Apoph. tegm.

ret? mundanum se esse pronuntiauit, totius enim mundi se incolam & ciuem arbitrabatur. Cui subscribens S. Gregorius Nazianzenus orat. 28. dixit: *Nobis omnis terra, & nulla terra patria est.* Adde quòd quibusdam sit magis gloriosum extra patriam & viuere, & mori. Alexander, in Olympijs præconio jus fecerat omnibus exilibus in suam cuique patriam redeundi, præterquam Thebanis: Tum Eudamidas, *Infortunatum*, inquebat, *praconium, sed vobis, ô Thebani, gloriosum. Solos enim vos metuit Alexander.* Ad consolandos Thebanos, sic interpretatus est vir animi solertis. Etenim qui permittit exilibus reditum in suam patriam, non metuit, ne moliantur vindictam. A Thebanis igitur solis metuebat. Si Thebanis gloriosum, extra patriam mori, cur non & Christianis? præsertim si patriam pro patria relinquunt militando; aut multò magis Euangelium disseminando? Nam his dictum est: *Omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.*

Matth. 19. 29.

V.

Psal. 18. 5.

Laëst. lib. 6.

Qui autem Apostolorum vult esse imitator, de quibus dicitur: *In omnem terram exiit sonus eorum*, quò longiùs à patria sua proficiscitur, eò Christi nomen prædicando clarior euadit. Ignis instar vehementer ardentis erumpere cuperet, si in angustias includeretur. Quem in modum etiam Diogenes, cuidam per conuitium dicenti, *Sinopenses te exilio damnarunt, Ast ego*, inquebat, *illos mansione*, significans se, quòd solum vertere juberetur, nibilo infeliciorem esse his, qui in patria mortem expectarent, nec exilium æquo animo pati possent. Non minùs enim miserum est, manere domi coactum, quàm coactum esse, foris exulare. Philosophus, cui quævis terra patria est, si jubeatur ire, exulatum, vnus tantùm ciuitatis exul est. At qui nusquam potest vel viuere, vel mori, nisi in patria, plurimarum regionum exul est. Itaque ex Plutarchi sententia, Diogenes mutarat patriam, nempe Pontum, & extremi Euxini littora, sed in melius; siquidem infelici alicui regioni ascripti potiùs censendi sunt, exulare. Præstat igitur non astringi patriæ, præsertim calamito-

Erasm. lib. 6. sæ. Qua de causa argutè Stratonicus Mithicus Seriphi agens, hospitem